

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In Qua Tractatur De Impedimentis Matrimonii, Usu Et Divortio

Bosco, Jean a

Lovanii, 1685

Concl. III. Non solùm Pontifex aut Episcopus, sed etiam Parochus
specialiter interdicat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73448](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73448)

com. in. 6. ibi: *Ceterum cum propter delictum Domini, vel Rectoris est civitas interdicta, cives ejusdem (qui culpabiles non existunt, dummodo & ipsi propter Dominum vel Rectorem puniendum in eis non fuerint interdicti) possunt extra ipsam licite interesse Divinis.*

Limitatio
hujus do-
ctrinae.

Intelligenda itaque venit hæc doctrina Sanchezij, dummodo conjuges non existant culpabiles, & ipsi propter Dominum vel Rectorem loci puniendum in eis non fuerint interdicti. Id est, intelligitur de conjugibus, qui merè localiter sunt interdicti; secus de iis, qui etiam personaliter.

110.
Quid si so-
lus vir sit
personaliter
interdictus.

Sed quid si solus vir sit personaliter interdictus? Respondeo: si est interdictum personale speciale, sive solus vir, sive sola mulier illo sit adstrictus, nullibi fas est illas benedictiones nuptiales recipere, donec conjux ille, interdicto ligatus, absolvatur; quia interdictum istud speciale personæ, ipsum quocumque se transferentem comitatur; instar aliarum censurarum, donec absolutio accedat; jam autem benedictio nuptialis utrumque conjugem afficit.

Fœmina for-
tior forum
viri. Et ideo
cum viro
non interdi-
cto potest
benedici.

Sin autem fuerit interdictum personale generale, & sola sponsa eo ligetur, potest in loco non interdicto unà cum viro benedici. Quippe cum vir interdicto minimè affectus sit, uxorque fortiatior forum, munera, & honores sui viri (1. Fœmina, 8. ff. de Senat. Fœmina nupta clarissimis personis, clarissimarum personarum appellatione continentur. Et 1. fin. Cod. de Incolis: Mulieres honore maritorum erigimus, & genus nobilitamus, & forum ex eorum persona statuimus) gaudet eà viri non interdicti immunitate, ut benedici possit. Nam statim atque Matrimonio jungitur, definit esse de populo interdicto.

Pontius.

Quod intellige (inquit Pontius l. 6. cap. 9. n. 9.) ubi benedictiones conjugio superveniunt; non autem ubi consuetudo est præmittendi benedictiones. In eo enim casu, cum nondum sortita sit forum viri, adhuc est de populo interdicto. Hæc ille.

111.
Quid si so-
lus vir sit
specialiter
interdictus.

Sed quid si solus vir eo interdicto ligatus sit, aut uterque conjux? Non licet benedictiones nuptiales, etiam extra locum interdictum, recipere, nisi vir domicilium mutet; tunc enim licebit in loco non interdicto. Ratio est: quia cum vir maneat pars illius civitatis personali interdicto suppositæ, dum aliò non migrat, animo domicilium transferendi, eodem interdicto personali ligatus manet, instar aliorum civium, d. cap. si sententia, cum ibi notatis; ac proinde uxor non poterit unà cum viro sic interdicto benedici. Ita Sanchez sup. cum aliis quos citat. Atque hæc sufficient pro hoc loco de interdicto generali, quod propriè non intelligitur impræsentiarum per ly Ecclesiæ vetitum.

Sanchez.

Rogas: quid ergò propriè intelligatur? Respondeo: interdictum speciale, id est, prohibitio particularis non à Jure, sed ab homine, quæ interdum fit certis aliquibus personis, ne contrahant Matrimonium, de quo interdicto instituitur.

CONCLUSIO III.

Non solum Pontifex aut Episcopus, sed etiam Parochus specialiter interdicat.

DE Pontifice nemo Catholicorum dubitat, quin prohibere queat particularibus personis, ne Matrimonium vel pro certo tempore, vel etiam pro semper inter se contrahant. Nec tantum prohibere, sed etiam irritare posse Matrimonium contrahendum, præced. Sect. Conclus. 3. satis ostensum fuit. Sed & Conclus. 2. probavimus; potestatem constituendi impedimenta dirimentia, Pontificem sibi reservasse privativè, non tantum quoad Principes sæculares, sed etiam Ecclesiasticos se inferiores. Videantur ibi dicta.

112.
Pontifex
potest prohibere Matr.
particulari-
bus personis.

Cum autem ex nullo jure constet, Pontificem sibi reservasse potestatem interdicendi Matrimonium, absque irritatione, privativè ad Episcopos, nulli dubium esse debet, nec verò potest, Episcopos etiam hodie particularibus personis interdicere Matrimonium, seu prohibere contrahendum. Ad ipsos quippe spectat judicare causas matrimoniales; ergò ob justas rationes, v. g. ad sedanda scandala, vel ad inquirendum de impedimentis, quæ fortè latent, aut ne oriantur graves aliquæ rixæ, vel ob alicujus Festi venerationem, possunt Episcopi aliquibus in particulari prohibere Matrimonium, æquè atque imponere alia præcepta personalia, aut etiam leges communes, in quibus eorum potestas non est restricta; sicut, ut mox dictum est, non videtur restricta quoad impedimenta merè prohibentia, & maximè quoad interdictum speciale, quod sæpius in diversis occasionibus occurrentibus potest esse necessarium pro salute animarum, & tranquillitate Ecclesiæ, ipsis subjunctæ; adeoque nullatenus conveniebat, quoad hoc restringi eorum potestatem. Quare non est verisimile, Pontificem eam restrinxisse. Hæc ergò certa maneat.

113.
Id ipsum
possunt E-
piscopi.

Iuste causa
prohibendi.

Porro dubitatur de Parocho. Ratio dubitandi est: quia ipse, utpotè carens jurisdictione in foro externo, non est judex Ecclesiasticus, ad quem tamen solum pertinet cognoscere de causis Matrimonialibus; & per consequens, ad eum privativè videtur spectare interdictum speciale Matrimonij, quod prærequirit cognitionem causæ. Ceterum (inquit Alex. 3. c. 1. de Confang.) tuam prudentiam volumus non latere, quod non sint causa Matrimonij tractanda per quoslibet, sed per Iudices discretos, qui potestatem habeant judicandi (scilicet in foro externo) & statuta Canonum non ignorent. Cum ergò Parochus non sit judex in foro externo, sed tantum in foro sacramentali, quo jure potest prohibere Matrimonium?

114.
An etiam
Parochi id
possint. Ra-
tio dubitan-
di ex c. 1.
de Confang.

Ceterum (inquit Sanchez lib. 7. disp. 6. n. 6.) tenendum est id posse etiam Parochum. Quia aliud est causas Matrimoniales pertractare, id enim judicialem earum indaginem importat,

ac

ac proinde solius iudicis Ecclesiastici est. Et hoc est, quod deciditur c. 1. de Confang. Aliud autem est Matrimonium impedire ad tempus, & hoc Parochis incumbit. Hæc ille.

115. *Parochus non potest judicialiter de impedimento cognoscere; c. fin. de Claud. despons.*
Unde non potest Parochus cognoscere judicialiter de impedimento, ut alibi diffusius diximus; sed potest & debet impedimentum ad Ordinarium deferre, & interea Matrimonium interdiceret; arg. cap. fin. de Claud. despons. ibi: *Cum autem apparuerit probabilis conjectura contra copulam contrahendam, contractus interdicatur expressè, donec, quid fieri debeat super eo, manifestis constiterit documentis.*

potest tamen interea Matr. interdiceret.
Interdicatur (inquam) expressè. Sed à quo? Utique à Presbyteris: nam illos ibi alloquitur Pontifex Innoc. 3. dicens: *Statuimus, ut cum Matrimonia fuerint contrahenda, in Ecclesia per Presbyteros publice proponantur &c. & ipsi Presbyteri nihilominus investigent, utrum aliquod impedimentum obstat. Cum autem &c. ut sup.*

Intelligit extransjudicialiter.
Et §. finali sic scriptum habemus: *Sanè si Parochialis Sacerdos tales conjunctiones prohibere contempserit &c. Ergo officij eius est prohibere, scilicet extrajudicialiter, nam judicialiter prohibere est actus jurisdictionis externæ, qui non competit Parocho.*

116. *Peccant qui contra huiusmodi interdictum contrahunt, ex d. c. fin.*
Neque dubites peccare, qui contra interdictum huiusmodi, etiam solius Parochi, contrahunt. Sequitur quippe in d. §. fin. *Sed his qui taliter presumpserint etiam in gradu concessio copulari, condigna poenitentia injungatur.* Ubi Gloss. verb. *Poenitentia, inquit: Nota, quod puniuntur contrahentes, & tamen nullum subest impedimentum: sed illud ideo fit; quia contrahunt contra interdictum Ecclesie; unde non puniuntur propter impedimentum, sed quia mandatum Ecclesie contemnunt, inf. de Matr. contr. contra interdictum Ecclesie c. 1. ibi: Mandamus, quatenus si est ita, prefatam mulierem (ne mandatum tuum contemptibile videatur) ad domum matris redire compellas, & imposta sibi de tanto excessu poenitentia condigna &c.*

Item c. 1. & 2. de Matr. contr. &c.
Et cap. 2. eod. ibi: *Licet enim contra interdictum Ecclesie ad secunda vota transire non debuerit, non est tamen conveniens, ut ob id solum Sacramentum conjugij dissolvatur, alia tamen Poenitentia eis debet imponi; quia contra prohibitionem Ecclesie hoc fecerunt.* Ergo contrahendo peccarunt.

117. *Objectio.*
Procul dubio, inquis; quia contra præceptum Episcopi. Sed quis dedit Parocho potestatem præcipiendi suis parochianis sub peccato? Nunquid & leges poterit ferre, sicut Episcopus?

Solvitur.
Respondeo: quàmvis Parochus vi præcisè sui officij nequeat passim leges condere, aut imponere parochianis præcepta personalia in foro externo obligantia sub peccato; equidem in hoc casu ex speciali concessione juris communis d. cap. fin. id potest, ut patet ex verbis sup. allegatis.

118. *Quale sit peccatum.*
Sed quale peccatum est? Nonnulli (inquit Pontius sup. c. 7. n. 8.) lethale asserunt, alij tantum veniale, ut refert Em. Sa. verb. *Imped. Matr. non divinentia, n. 1.* Ego tamen existimo, id decidendum juxtà generalem doctrinam in *Bosco de Matrim. pari II.*

materia de Legibus, pensandumque ex materia & circumstantiis, quando ea prohibitio obliget sub mortali, quando sub veniali; poterit enim contingere, ut aliquando lethalis culpa; aliquando venialis sit transgredi eam prohibitionem: frequentius tamen existimarem, committi lethalem culpam. Idque colligo, tum ex gravitate materiæ, tum etiam ex poena apposta, separationis scilicet, quæ cum gravis poena sit, non nisi ob gravem culpam deberet imponi. Hæc ille.

119. *An bene probetur ex gravitate poenæ.*
Ast ubi apponitur illa poena? Respondeat Pontius sup. n. 7. Cæterum quàmvis Matrimonium contra simplex interdictum valeat; attamen in poenam separandi sunt conjuges ad tempus cap. 1. de Matr. contr. contra interd. Eccles. ibi: *Et imposta sibi de tanto excessu poenitentia condigna, postquam in domo materna per mensem steterit, ad tertium reverti permittas.*

Verum enimvero ibi imponitur certum tempus separationis, scilicet per mensem, cum tamen Pontius sup. dicat: *Tempus autem, quo separati remanere debent, arbitrium est, ut communis tenet DD. sententia.*

120. *Soli conjugii culpabili est interdicendus usus conjugij, ex Sanchez.*
Respondetur: Mensis ille ponitur in eo textu gratiæ exempli, & non ad arctandam iudicis facultatem. Ita Sanchez sup. disp. 2. n. 14. Ad dit: *Soli autem conjugii, culpæ participi, est interdicens conjugij usus, nimirum ne debitum petat, quàmvis reddere debeat. Conjugum enim illius expers, minimè puniendus est. Quod si uterque reus fuerit, utrique est eadem poena injungenda, & usus Matrimonij omnino prohibendus, eo separationis tempore. Quod si periculum incontinentiæ subsit, non separandum est Matrimonium, sed alia poenitentia injungenda.* Hæc ille.

Sed quæro ego: d. cap. 1. loquitur de sola violatione interdicti? Glossa in d. cap. verb. *Excessu, specificans eum excessum, ait: Scilicet de fide violata prioris sponsi, & quia disponere se permisit à fratre sponsi; & quia mandatum Ecclesie contempserit.* Ecce triplex delictum, propter quod imponitur d. cap. poena separationis ad mensem. Ergo propter solam violationem interdicti Ecclesie imponenda est poena separationis, idque ad tempus arbitrium, qualis consequentia? Nisi ergo accesserit communis sensus DD. ex d. cap. præcisè non probatur efficaciter intentum.

121. *Sequitur.*
Sed neque ex cap. fin. eod. *Illos autem, qui pro consanguinitate prohibentur conjugij, & post contra interdictum Ecclesie se receperint, excommunicationi debet subicere, donec tandem separantur, quousque legitime cognoscatur, utrum eorum Matrimonium possit & debeat jure stare.* Nam & ibi tempus non est arbitrium. Estque casus particularis, in quo scilicet dubitatur de impedimento & per consequens de valore Matrimonij. Quid ergo mirum, si pro illo tempore debeant separari? ergo etiam debent, aut saltem possunt separari, quando constat de valore Matrimonij, nunquid rectè sequitur?

Quantum ad Em. Sa. hæc sunt verba ejus loco citato: *Sa.*

Poenitentia frequentius esse mortale.

An bene probetur ex gravitate poenæ.

Soli conjugii culpabili est interdicendus usus conjugij, ex Sanchez.

Gravitas poenæ non probatur efficaciter ex c. 1. de Matr. contr. &c.

Sequitur.

Quid sentit Em. Sa.

citato: Matrimonij impedimenta, non dirimentia tamen. Primum: Prohibitio Episcopi vel Parochi: contra quam facere mortale quidam putant; alij veniale censent, Navar. c. 22. n. 68. Hæc ille.

122.
Item quid
Navar.

Subdo verba Navarri: Secundum impedimentum impediens, sed non dirimens Matrimonium, est interdicti & feriarum, ut cum alicui, ne contrahat Matrimonium cum aliqua, ob aliquod impedimentum, Episcopus, Iudex aut Parochus interdicit, donec constet, non subesse illud impedimentum, quod opponitur, secundum Paludanum, quidquid dicat Angelus. Valet tamen Matrimonium sic contractum, si verè non suberat impedimentum, licet peccet contrahendo: sicut & peccat qui contrahit Matrimonium clandestinè, sine justa causa, aut publicè sine trina denuntiatione, prius in Ecclesia facta, quò qui impedimentum inter eos esse sciunt, indicent illud, & est excommunicatus non quidem jure communi, sed Episcopali, quale in plerisque omnibus Episcopatibus Hispaniæ est. Ita hic Auctor.

123.
Comparat
Matr. con-
tractum
contra inter-
dictum.
Matr.
clandestinum.

Ubi quidem expressè non dicit, esse peccatum mortale; sed satis id insinuat, dum comparat Matrimonium contractum contra interdictum, Matrimonio clandestino, quod constat esse mortale ex gravitate penæ. Et ego non dubito esse mortale, dum causa interdicens est gravis, sicuti est in casu à Navarri proposito, in quo suberat periculum invalidè contrahendi. Cumque Matrimonium sit res gravissima, existimo quòd non debeat interdici, nisi ex gravi aliqua causa, vel jam assignatà, vel simili, adeoque communiter esse peccatum mortale contra interdictum contrahere.

Interdictum
non dirimit.

Valet tamen Matrimonium contractum, juxta communem DD. sententiam, satis expressam in d. cap. 2. de Matr. contr. contra interdict. Eccles. Solum ob stare videtur textus in cap. Ad dissolvendum, de Despons. impub. ubi hæc habet Innoc. 3. Ne verò quidquam in puellam interim attentetur, auctoritate Apostolica interdicens, ne in negotio de novo procedatur ulterius, donec vel à denuntiatione cessetur, vel eà probatà ordine judiciario procedatur. Quòd si contra interdictum nostrum in præjudicium ipsius aliquid fuerit attentatum, id irritum esse decernimus, & viribus omnino carere.

124.
Item c. 4.
de Spons.
dicit.

Eodem spectat. rescriptum Alex. 3. in c. Tua fraternitas, de Sponsa duorum: De his verò qui coram te, super desponsatione factà per consensum mutuum de presenti, controversiam movent, & appellatione pendente, quam antè sententiam, vel cognitionem causa, ad Sedem Apostolicam interponunt, accipiant alias in uxores: Hoc arbitramur agendum, ut si ammodo in tali casu duxerint appellandum, eis in Ecclesia publicè interdicas, ne antè decisionem causa aliud contrahant Matrimonium. Et si contra interdictum Ecclesia publicè factum venire presumpserint, Matrimonium tam presumptuose contractum poteris irritare.

125.
Respons.
Pontij ad d.
jura.

Respondet Pontius sup. n. 6. Irritant quidem isti duo Pontifices Matrimonium, post eam prohibitionem contractum, non tamen evincunt

simplici prohibitione irritum reddi. Idque merito ab illis in eo casu, & tempore constitutum est. Ut enim constat ex eod. Alex. 3. in Appendice Concilij Later. parte 6. c. 8. 17. & 18. eo tempore quarundam Ecclesiarum consuetudo erat, imò & à prædecessoribus ita judicatum, ut si quis incognitâ primâ uxore, quam per verba de præsentibus duxerat, aliam duceret, eamque cognosceret, secundam tenere cogere. Cui consuetudini validè se opposuit Alex. 3. unde & conveniens tempori & loco judicavit statuere, ne lite pendente super validitate Matrimonij, ad alia vota transfret: quòd si secus faceret, irritum esset Matrimonium.

Convincunt itaque isti Canones, & esse potestatem in Pontifice inhabiles efficiendi personas aliquas ad contrahendum, & si ea clausula irritans apposta fuerit, nullum fore Matrimonium post contractum. Quare non pugnant cum decisione Benedicti in cap. 2. citatum de Matr. contr. contra interd. Eccles. Hactenus Pontius.

Verum, meo iudicio, rem actu non tetigit, sed aberravit à scopo. Audiamus Gloss. in d. cap. 4. verb. Poteris irritare: Simile, inquit, sup. de Despons. impub. Ad dissolvendum, in fine. Ex quibus colligitur, quòd Matrimonium, contra interdictum Ecclesia contractum, sit omnino dirimendum, ut 35. q. 3. Contradicimus, & 33. q. 4. Non oportet, 2. & 10. dist. Vides, & Cod. de LL. Non dubium. Arg. contra inf. de Matr. contr. contra interdictum Eccles. c. 1. & 2. & 3.

Solutio: cum Matrimonium interdicitur ab Ecclesia, aut causa prohibitionis est perpetua, aut temporalis. Si est perpetua, separantur à cohabitatione, quousque cognoscatur de impedimento, quo probato separantur ex toto, latâ sententiâ divortij contra eos, inf. de Matr. contr. contra interd. Eccles. De muliere, & sic intelligitur cap. Contradicimus, & c. Vides, & 1. Non dubium: & sic intellige, quòd dicitur hic, & cap. Ad dissolvendum, quò non probato remanebunt simul. Si verò causa prohibitionis fuerit temporalis, puta tempus, in quo Matrimonium prohibetur contrahi propter reverentiam dierum, vel consensus de futuro cum alio: tunc non debent separari, sed penitentia debet eis imponi, quia contra interdictum Ecclesia hoc fecerunt, inf. de Matr. contr. contra interd. Eccles. c. 2. Tamen ne mandatum judicis contemptibile videatur, si vult, potest eos ad tempus separare, & sic intelligitur capitulum: Non oportet, & inf. de Matrimonio contr. contra interd. Eccles. c. 1. Interdictum enim Ecclesia non est tanta efficacia, ut separetur Matrimonium contra illud contractum, nisi subsit causa perpetua, tamen penitentia debet semper imponi, siue causa sit perpetua, siue non, propter contemptum Ecclesia, ut patet per jura prædicta.

Igitur, secundum hanc Glossam, Pontifex non irritat Matrimonium post eam prohibitionem contractum; sed relinquit irritandum, id est, separandum, usque ad causæ decisionem. Nota (inquit Gloss. ibi in expositione casus) quòd pendente appellatione nihil est innovandum. Item, qui contraxit contra interdictum Ecclesia, debet separari ab illa, quousque cognoscatur de impedimento.

Quid ista
jura con-
vincant.

126.
Oppugnant
Pontius.

127.
Mens Pon-
tificis in d.
cap. 4.
explicatur.

Fate-

Fatemur libenter, & superius fassi sumus, Pontificem posse non solum interdicare seu prohibere Matrimonium inter particulares personas, sed etiam contrahendum irritare; idque facere, quando in suo interdicto, præter prohibitionem, addit etiam clausulam irritantem; sed negamus hanc clausulam esse irritantem.

128. *Qua sit clausula irritans, ex Aversa.*
 Clausulam irritantem (inquit Aversa q. 10. sect. 2. §. Fatendum) dicimus, quæ intelligatur ipso facto, utpotè dicendo: *sit irritum, sit nullum*, aliòve modo simili. Hic enim loquendi modus non denotat solum separationem conjugum quoad torum, sed totalem Matrimonij nullitatem. Si autem Pontifex diceret de futuro, *Tale Matrimonium erit irritandum, poterit irritari*: tunc debet intelligi tantum de separatione conjugum quoad torum: quia supponeretur Matrimonium fuisse validum, in quo proinde non potest cadere totalis dissolutio, sed tantum separatio quoad torum. Hæc ille.

Respond. ad d. cap. 3.
 Quid ergò, inquis, ad d. cap. *Ad dissolvendum*, in quo hæc particula irritans ponitur: *Id irritum esse decernimus, & vivibus omnino carere?* Gloss. ibi verb. *Irritum*, questionem hanc dissolvit: *Quoad iudicium, inquit, quod movetur in præiudicium ipsius. Simile sup. de Præbend. Inter cætera: secus esset si clausula illa non apponatur, licet mander Papa aliquid fieri, sup. de Præb. Dilectus I. & c. Dilectus, 2. Sed quid si contraheret Matrimonium contra interdictum Papæ, nunquid irritabitur Matrimonium? Dico quod non, sed separabuntur ad Tempus, sup. de Sponsal. Cum in Apostolica, quousque cognoscatur de impedimento, inf. de Matrimonio contr. contra interd. Eccles. Ex literis, & cap. De muliere. Nam fortius est Matrimonium, quam interdictum Papæ. Hæc Glossa.*

129. *Verba cap. 18. de Sponsal. expendantur.*
 Subdo ego verb. c. *Cum in Apostolica, Verum quia villicum & mulierem, quam superinduxit, pendente lite prioris uxoris, invicem asseris consensisse: Consultationi tua taliter respondemus, quod imposta viro penitentia competenti, & infra penitentia tempus carnali commercio interdicto, postea in maritali copula poterunt remanere. Ubi Gloss. verb. Remanere, inquit: Sic patet, quod aliquis habens uxorem, licet eam vivente, & lite etiam pendente contrahat cum alia, soluto primo Matrimonio, tener secundum: sed hoc locum habet cum primum Matrimonium fuit nullum.*

Igitur non est verisimile Innoc. 3. d. cap. *Ad dissolvendum*, voluisse irritare Matrimonium contractum contra interdictum Ecclesiæ, quidquid dicat Pontius supra; sed solum statuisse, ut notat Gloss. ibi verb. *Interdicimus: Quod si per extortionem vel violentiam quidquam fieret in præiudicium puella, sive in iudicio, sive extra, non præiudicaretur ei.*

130. *Obicitur Decretum 4. Cælest. Papæ.*
 Obicitur præterea, contra communem doctrinam, Decretum quartum Cælestini Papæ (refertur 35. q. 6. c. 2.) quod sic incipit: *Videtur nobis, quod secunda, quam contra prohibitionem Ecclesiæ duxit, non sit uxor, etiamsi primam non haberet desponsatam. Nam quod contra interdictum & ordinem Ecclesiæ factum est, tamquam inordinatum, ratum non haberi, tam Divina, quam humana*

legis proclamat auctoritas.

Respondet Aversa sup. sect. 1. §. *Vbi & non-Respons. Aversa.*
 Respondet Aversa sup. sect. 1. §. *Vbi & non-Respons. Aversa.* in fine: Cælestinus loquebatur de peculiari casu, quo quidam superduxerant alteram uxorem, vivente primâ, & intellexit tale Matrimonium, factum contra legem dirimentem, ratum & validum non esse. Hæc ille.

Sed contra: ait Pontifex, *Etiamsi primam non haberet desponsatam. Respondeo: desponsatam solemniter. Hinc titulus illius Decreti* 131: *apud Binium to. 1. Concil. Questionis de binis uxoribus, uni ductis, quarum prior non fuerat solemniter desponsata, expeditio.*

Et patet fuisse desponsatam ex verbis immediate subsequenter: *Quia igitur ea, quam inordinatè superduxit, prohibitione renitente, uxor non est, cogendus est eam recipere, quam iuravit & desponsavit, & ex ea prolem genuit, ut iuramenti religio non vilipendatur, & fides ad invicem promissa servetur, & proles in cultu Dei nutriatur, & educetur, & alij inde occasionem pejerandi & alias decipiendi assumere non valeant.*

Igitur interdictum speciale, nisi habeat adiunctam particulam irritantem, aut tamquam irritans consuetudine receptum sit, est prohibeat Matrimonium contrahendum, non tamen dirimit contractum. Nunquid idem dicendum de tempore feriatu?

CONCLUSIO IV.

Tempus feriatum potius solemnitatem nuptiarum prohibet, quam ipsulum contractum Matrimonij.

132: *Quod hic sit tempus feriatum.*
 Tempus feriatum hic intelligitur illud tempus, quo præscriptum est ab Ecclesia, ne celebrentur nuptiæ. Et quidem iure veteri pluribus temporibus id præscriptum erat, 33. q. 4. *feriatum, c. 8.* (quod desumptum est ex Laodiceni Concil. c. 52.) *Non oportet in Quadragesima, aut nuptias vel qualibet natalitia celebrare.*

Item cap. 10. ead. (ex Concil. Ilerdensi) *Diversa tempora, quibus olim prohiberentur nuptiæ, usque in Octavas Pasche, & tribus hebdomadibus ante festivitatem S. Ioannis Baptista, & ab Adventu Domini usque post erat contra Epiphaniam nuptias celebrare. Quod si factum fuerit, heri Mens. sepaventur.*

Præterea apud Nicolaum Papam ad consulta Bulgarorum cap. 48. (& refertur ead. c. 11.) sic legitur: *Nec uxorem ducere, nec convivia facere in quadragesimali tempore convenire posse nullatenus arbitramur.*

Denique cap. 4. de Feriis: *Capellanus tuus (frater Episcopi) coram nobis ex parte tua proposuit, quod cum statuta Canonica declarent, nuptias tribus septimanis ante festum Nativitatis B. Ioannis Baptista minimè celebrari debere. Et infra: Quia tamen a Septuagesima usque ad septem dies post Pentecosten celebrari nuptia non sinuntur, & postea etiam tribus septimanis vel pluribus ante festivitatem S. Ioannis sine differentia celebrantur, posterior* 133: *sen-*